

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Στις **28-29/11/2019** η ΕΠΑΝΟΔΟΣ εκπροσωπούμενη από την Πρόεδρο του ΔΣ, Καθηγήτρια Εγκληματολογίας Παντείου Πανεπιστημίου κα Χριστίνα Ζαραφονίτου, τη Διευθύντρια Δρα Φωτεινή Μηλιώνη και με τη συμμετοχή των ερευνητών κ. κ. **Μάρθας Λεμπέση** Υπ. Δρα ΕΚΠΑ και **Κωνσταντίνου Πανάγου**, Δρα Εγκληματολογίας ΕΚΠΑ, συμμετείχαν στις εργασίες του 10^{ου} Ετήσιου Συνεδρίου της Σερβικής Εταιρείας Θυματολογίας με θέμα: *Victimization and diversity: Towards holistic approach to victimology and victims' rights*, που έλαβε χώρα στο Βελιγράδι.

Η συνάντηση συγκέντρωσε εμπειρογνώμονες και ερευνητές από διαφορετικές χώρες της Ευρώπης και επετεύχθη μια ολοκληρωμένη ανταλλαγή εμπειριών και γνώσεων. Δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή και συζητήθηκαν ζητήματα θυματοποίησης διάφορων κοινωνικών ομάδων σε διαφορετικά κοινωνικά πλαίσια. Αναδείχθηκαν ζητήματα ταυτότητας φύλου, ηλικίας, εθνικότητας, εθνοτικής ή θρησκευτικής ένταξης, πολιτικής συνύπαρξης, σεξουαλικού προσανατολισμού ή αναπηρίας, ως παράγοντες που συμβάλλουν στη διάκριση και τη θυματοποίηση. Τέλος, επανεξετάστηκε η εφαρμογή και η αποτελεσματικότητα διαφορετικών νομικών και μη νομικών μέσων και μηχανισμών προστασίας από τη θυματοποίηση, ιδίως για την προστασία των ευάλωτων ομάδων και υπογραμμίστηκε η ανάγκη μιας ολιστικής προσέγγισης των δικαιωμάτων και της προστασίας όλων των θυμάτων χωρίς καμία διάκριση.

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου συνεδρίου οι εκπρόσωποι της ΕΠΑΝΟΔΟΥ παρουσίασαν εισήγηση με τίτλο: *Victimization, offending, social reintegration in a cyclical relationship*, η οποία συνοψίζεται στα παρακάτω:

Η ομιλία εστίασε στην κυκλική σχέση ανάμεσα στην θυματοποίηση και την εγκληματική δράση και πως αυτή επηρεάζει τη διαδικασία της κοινωνικής επανένταξης των αποφυλακισμένων (η επιτυχή διαδικασία της κοινωνικής επανένταξης των αποφυλακισμένων ως παράγοντας πρόληψης της θυματοποίησης) και τη διατύπωση προτάσεων για χάραξη πολιτικών. Ειδικότερα, η θυματοποίηση ενός ατόμου σε νεαρή ηλικία δημιουργεί τις συνθήκες εκείνες που, αφενός, θα μπορούσαν να εκθέσουν ένα νέο σε κίνδυνο σε εγκληματογόνες συνθήκες (π.χ. ενδοοικογενειακή βία) και από την άλλη θα μπορούσε να δημιουργήσει ένα περιβάλλον εκμάθησης της εγκληματικότητας είτε ως μορφή κοινωνικοποίησης στην παραβατική κουλτούρα είτε ως εγκληματική σταδιοδρομία. Ως εκ τούτου, η πρόληψη της θυματοποίησης αποτελεί παράγοντα πρόληψης της υποτροπής και αναγνωρίζοντας τους κινδύνους στην αρχή δηλ. στο ξεκίνημα της εγκληματικότητας και της θυματοποίησης, οι ερευνητές και οι επαγγελματίες μπορούν να αντιμετωπίσουν τις ανάγκες των θυμάτων αξιόποινων πράξεων και των παραβατών ακολουθώντας μια πιο στοχευμένη και καλύτερα πλαισιωμένη παρέμβαση.

Όλα τα παραπάνω συζητήθηκαν στη βάση των ερευνητικών δεδομένων δύο ερευνών που εκπόνησε το ΝΠΙΔ «ΕΠΑΝΟΔΟΣ» που έχει ως αρμοδιότητα την επανένταξη των αποφυλακισμένων. Η πρώτη εμπειρική έρευνα με τον τίτλο: *«Το φαινόμενο της υποτροπής αποφυλακισμένων στην Ελλάδα: Εμπειρικά δεδομένα και κατευθύνσεις για την αντεγκληματική πολιτική και την κοινωνική επανένταξη»*, είχε ως στόχο τη διερεύνηση της πρόληψης της υποτροπής και κατ' επέκταση της διαδικασίας της κοινωνικής επανένταξης με βάση τη βιωμένη εμπειρία, την ερμηνεία και τις αντιλήψεις ατόμων που έχουν βιώσει στην εμπειρία του εγκλεισμού σε κατάσταση κράτησης (αποφυλακισμένων). Στο πλαίσιο αυτό, επιχειρήθηκε – μεταξύ άλλων – να διερευνηθεί ποιοι είναι οι παράγοντες που «θωρακίζουν» τον αποφυλακισμένο από την υποτροπή και υποβοηθούν την κοινωνική του επανένταξη (προστατευτικοί παράγοντες). Στην έρευνα συμμετείχαν 40 αποφυλακισμένοι – ωφελούμενοι του ΝΠΙΔ «ΕΠΑΝΟΔΟΣ» και ως καταλληλότερο επιλέχθηκε η συνέντευξη ιστοριών ζωής. Η δεύτερη έρευνα με τίτλο *«Παρεμβάσεις για την προώθηση της ισότητας των φύλων και την ψυχοκοινωνική, οικογενειακή και επαγγελματική επανένταξη και προσαρμογή των κρατουμένων και αποφυλακισμένων γυναικών»*, διερεύνησε το προφίλ του πληθυσμού των γυναικών που έχουν εμπλακεί με το σύστημα απονομής ποινικής δικαιοσύνης καθώς επίσης και τις στάσεις και τις απόψεις τους αναφορικά με την επανένταξη. Οι τρεις διαστάσεις της

επανάταξης (ψυχοκοινωνική, οικογενειακή και εργασιακή) εξετάστηκαν σε δυο φάσεις της ζωής μιας γυναίκας που έχει εμπλακεί με το σύστημα απονομής της ποινικής δικαιοσύνης, εντός και εκτός της φυλακής και οι τομείς της επανάταξης (ψυχοκοινωνικός, οικογενειακός, εργασιακός) αναλύθηκαν σε τρεις χρόνους: στο παρελθόν, το παρόν και το μέλλον. Επίσης διερευνήθηκε η συσχέτιση θυματοποίησης και εγκληματικότητας των κρατουμένων και αποφυλακισμένων γυναικών. Από τα δεδομένα προέκυψε ένα πλούσιο υλικό το οποίο θα οδηγήσει σε χάραξη προτάσεων πολιτικής στο χώρο της μετασφραγιστικής μέριμνας συμβάλλοντας στην ομαλότερη κοινωνική επανένταξη των αποφυλακισμένων.

Beograd, Tenth Annual Conference of the Victimology Society of Serbia

Στο συνεδριακό χώρο (από αριστερά προς τα δεξιά): Καθηγήτρια κα Χριστίνα Ζαραφωνίτου (Πρόεδρος του ΔΣ ΕΠΑΝΟΔΟΥ), Prof. Dr Zoran Pavlović, Prof. Dr Vesna Nicoljić-Ristanović (Director of the Victimology Society of Serbia), Dr Sanja Corić, Υπ. Δρ Μάρθα Λεμπέση, Δρ Φωτεινή Μηλιώνη, Διευθύντρια ΕΠΑΝΟΔΟΥ και Δρ. Κωνσταντίνος Πανάγος.

Στο πλαίσιο της επιστημονικής αυτής δράσης του φορέα, πραγματοποιήθηκε στις 28/11/2019 επίσκεψη στη φυλακή της Σερβίας **Sremka Mitrovica**. Τους εκπροσώπους της Επανόδου υποδέχθηκε ο Δ/ντής της φυλακής κος Aleksanfar Alimpic, ενώ στην επίσκεψη συμμετείχαν εκ μέρους της Ελληνικής Πρεσβείας του Βελιγραδίου ο

Πρόξενος κος Δημήτρης Μιχάλης και η Δ/ντρια κα Μιχαηλίδου. Κατά την επίσκεψη παρουσιάστηκαν με λεπτομέρεια τα σωφρονιστικά συστήματα των δύο χωρών με έμφαση στην έκτιση των ποινών ενώ πραγματοποιήθηκε ξενάγηση στους χώρους της φυλακής και στο παρακείμενο Μουσείο της φυλακής με εκθέματα που σηματοδεύουν στη μνήμη την ιστορία της σωφρονιστικής μεταχείρισης.

Φυλακή της Σερβίας Sremka Mitrovica (από αριστερά προς τα δεξιά):

Καθηγήτρια κα Χριστίνα Ζαραφωνίτου (Πρόεδρος του ΔΣ), Δρ. Κωνσταντίνος Πανάγος, Δ/ντής της φυλακής κος Aleksanfar Alimpric, Διευθύντρια Δρ Φωτεινή Μηλιώνη

Φυλακή της Σερβίας Sremska Mitrovica (από αριστερά προς τα δεξιά):

Δρ Φωτεινή Μηλιώνη, Διευθύντρια, Πρόξενος κος Δημήτρης Μιχάλης, Καθηγήτρια κα Χριστίνα Ζαραφωνίτου, Πρόεδρος του ΔΣ, Δρ. Κωνσταντίνος Πανάγος, Δ/ντρια κα Μιχαηλίδου, Δ/ντής της φυλακής κος Aleksanfar Alimovic